Adroddiad i'r:	**Cyngor Sir**
Dyddiad y Cyfarfod:	**18 Hydref 2016**
Aelod / Swyddog Arweiniol:	**Y Cynghorydd Jason McLellan**
Awdur yr Adroddiad:	**Pennaeth Gwasanaethau'r Gyfraith, Adnoddau Dynol a Democrataidd**
Teitl:	**Adroddiad blynyddol y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol**

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1 Mae'r adroddiad hwn yn ymwneud â gwaith y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol (y Pwyllgor) ar gyfer y Flwyddyn Ariannol 2015/16.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 I hysbysu'r holl Aelodau am waith y Pwyllgor.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod yr Aelodau yn nodi cynnwys yr adroddiad.

4. Manylion am yr adroddiad

4.1 Mae'n statudol ofynnol i'r Cyngor, dan ddarpariaethau Mesur Llywodraeth Leol Cymru 2011, gael Pwyllgor Archwilio. Y Pwyllgor yw pwyllgor dynodedig y Cyngor ar gyfer y diben hwn. Rôl statudol y Pwyllgor Archwilio yw adolygu a chraffu ar faterion ariannol yr awdurdod, llunio adroddiadau a gwneud argymhellion mewn perthynas â materion ariannol yr awdurdod, adolygu ac asesu trefniadau rheoli risg, rheolaeth fewnol a llywodraethu corfforaethol yr awdurdod, a gwneud adroddiadau ac argymhellion i'r awdurdod ynghylch digonolrwydd ac effeithiolrwydd y trefniadau hynny. Mae'n ofynnol i'r Pwyllgor arolygu trefniadau archwilio mewnol ac allanol yr awdurdod, ac adolygu'r datganiadau ariannol a lunnir gan yr awdurdod. Y Pwyllgor hefyd yw'r corff sy'n gyfrifol am gadw'r Cyfansoddiad dan arolwg.

4.2 Mae Cyfansoddiad y Cyngor yn darparu bod aelodaeth y Pwyllgor yn cynnwys chwe Aelod etholedig ar sail cydbwysedd gwleidyddol. Nid oes gofyniad statudol i'r Pwyllgor fod yn wleidyddol gytbwys. Mae gofyniad statudol i gael o leiaf un aelod lleyg annibynnol o'r Pwyllgor a'r aelod lleyg presennol yw Mr Paul Witham.

4.3 Bydd Swyddog s151 y Cyngor, y Swyddog Monitro a Phennaeth Archwilio Mewnol neu eu cynrychiolwyr yn mynychu pob cyfarfod y Pwyllgor. Yn ogystal, bydd swyddogion Swyddfa Archwilio Cymru yn mynychu pob cyfarfod.

4.4 Mae Cadeirydd y Pwyllgor wedi paratoi adroddiad o weithgareddau'r Pwyllgor dros y flwyddyn ddiwethaf, sydd ynghlwm fel Atodiad 1.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1 Mae gwaith y Pwyllgor o ran craffu rheolaethau materion ariannol, rheoli risg a llywodraethu corfforaethol y Cyngor yn cynorthwyo'r Cyngor wrth gyflawni'r Blaenoriaethau Corfforaethol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Nid oes unrhyw gostau uniongyrchol yn gysylltiedig â'r adroddiad hwn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les? Gellir lawrlwytho'r adroddiad Asesiad o Effaith ar Les o'r wefan a dylai gael ei gynnwys fel atodiad i'r adroddiad hwn

7.1 Nid yw'r adroddiad hwn yn cynnwys unrhyw gynnig ond, yn hytrach, mae'n adroddiad ar y gwaith a wnaed gan y Pwyllgor dros y flwyddyn ddiwethaf. Felly, nid oes angen unrhyw asesiad effaith.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

8.1 Mae'r Cadeirydd wedi darparu adroddiad ar lafar i'r Pwyllgor.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid.

9.1 Mae'r Pwyllgor yn rhan allweddol o drefniadau llywodraethu'r Cyngor. Mae craffu effeithiol o brosesau ariannol, systemau a thrafodion sylweddol yn elfen hanfodol o reolaeth fewnol ac yn darparu lefel o sicrwydd i'r cyngor ehangach a rhanddeiliaid eraill.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn wneud i'w lleihau?

10.1 Y risg o beidio â chael Llywodraethu Corfforaethol neu Bwyllgor Archwilio effeithiol yw nad oes trosolwg o lywodraethu corfforaethol y Cyngor, sydd yn rhan allweddol o berfformiad da. Gall llywodraethu corfforaethol gwan gyfrannu at fethiannau o ran darparu gwasanaethau.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Nid oes angen gwneud penderfyniad o ganlyniad i'r adroddiad hwn.